

Matematická tajemství ukrytá ve středověkých nápisech

Středověkými stavbami či sochami se to u nás v Čechách jenom hemží. Málokdo ale ví, že mnohé z nich ukrývají matematické tajemství, které nedokáže rozluštit jen tak někdo.

Takzvaný chronogram je obvykle latinský nápis (ale nemusí to být podmínkou), jehož číselný součet všech písmen, která jsou symbolem římských číslic, dává datum, které se vztahuje k osobě, věci nebo události, o níž se nápis zmiňuje.

Jednoduchá pravidla pro čtení chronogramu: Žádné z písmen M, D, C, L, X, V a I, která se v nápisu vyskytují, se nesmí vynechat, na jejich pořadí ale nezáleží. Pokud by se tedy vyskytla například kombinace IV, nepočítá se jako 4, nýbrž jako $1+5 = 6$. Číslici V (pět) zastupuje jak souhláska v, tak samohláska u (které nerozlišoval ani starověký pravopis). Příslušná písmena jsou graficky zvýrazněna (větším typem, zlatou barvou apod.), takže i na pohled se chronogram hned pozná.

Příklad:

V Praze na Karlově mostě je na soše sv. Judy Tadeáše chronogram s datem 1708:

„DeVoto Christi aMICO“ = Oddanému Kristovu příteli

M 1000

D 500

CC 200

V 5

III 3

Součet: 1708

A jednoduchý úkol na závěr:

Dokážete určit, kdy byl dostavěn Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci, jedna památek UNESCO na našem území?

